

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

В.о.завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни

**«Соціальний захист учасників бойових дій»,
що викладається в межах**

**Освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 232 Соціальне забезпечення**

Назва дисципліни	Соціальний захист учасників бойових дій
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення
Викладачі дисципліни	Комаринська Зоряна Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління
Контактна інформація викладачів	zoriana.komarynska@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/komarynska-zoriana-mykhaylivna кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Teams, Zoom та або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/sotsialnyy-zakhyst-uchasnykiv-boyovykh-diy
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальний захист учасників бойових дій» є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Соціальне забезпечення» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у 5 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розуміти застосування механізмів соціальної політики за умов невизначеності, особливостей застосування регулятивних взаємодій учасників бойових дій з державою, розкрити професійну діяльність фахівців соціального забезпечення УБД, сформулювати необхідні знання, навички та вміння, що надають можливість усвідомити місце та роль працівника сфери соціального забезпечення при здійсненні професійних обов'язків щодо соціального захисту учасників бойових дій
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Соціальний захист учасників бойових дій» є сформулювати здатність до розв'язання складних завдань у сфері підготовки спеціалістів з соціального забезпечення, шляхом здобуття знань, умінь та розуміння явищ, які належать до області соціального захисту та соціального забезпечення учасників бойових дій із застосуванням положень і методів гуманітарних та економічних наук, менеджменту, права, теорії та механізмів соціальної політики за умов невизначеності і необхідності врахування всього комплексу професійних та етичних вимог до фахівців відповідного рівня.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальний захист ветеранів війни https://buklib.net/books/27639/ 2. Соціальний захист учасникам бойових дій https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%6%D1% 3. Пільги учасникам бойових дій https://dpsu.gov.ua/ua/pilgi-uchasnikam-boyovih-diy/ 4. Соціальні гарантії та пільги згідно Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» №3551-ХІІ від 22.10.1993» https://veteranfund.com.ua/legal_consultations/social-garnt-pilgi/ 5. Захист прав учасників бойових дій – пріоритет поза часом https://minjust.gov.ua/m/zahist-prav-uchasnikiv-boyovih-diy-prioritet-pozha-chasom 6. Пінчук Р.С., Письменна О.П. Правовий захист учасників бойових дій та ветеранів війни https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/36064/1/%D0%9F%D0% 7. Кондратенко О. Загальні засади нормативно-правового забезпечення державного управління у сфері соціального захисту учасників антитерористичної операції та членів їх сімей. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2015. № 4. С. 113–120. (Серія : «Державне управління»). <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Біла книга «Аналіз системи державної підтримки ветеранів та їх сімей в Україні». Підготовлена громадською організацією «Юридична сотня», головою Л. Василенко, експертом В. Лавренюк, Ю. Морій 9. Питання учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників війни https://ukc.gov.ua/knowledge/pilgy-uchasnykam-bojovyh-dij-iz-chysla-uchasnykiv-ato/ 10. Кириченко А. Нормативно-правові механізми забезпечення медико-соціального захисту учасників АТО в Україні. Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шупика. 2016. Вип. 25. С. 435–444. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpsnparo_2016_25_69. <p>Інформаційні ресурси Інтернет-мережі</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України: URL: http://zakon1.rada.gov.ua 12. Сайт Міністерства соціальної політики: URL: http://msp.gov.ua 13. Про статус учасників бойових дій, їх правовий та соціальний захист https://ips.ligazakon.net/document/T355100 14. Офіційний сайт Міністерства у справах ветеранів України. URL: https://mva.gov.ua/ua. 15. Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення соціального захисту учасників антитерористичної операції, учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих таких осіб № 2203-VIII від 14 листопада 2017 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2203-19
<p>Обсяг курсу</p>	<p>64 годин аудиторних занять. З них - 32 години лекцій, 32 годин практичних занять та 56 години самостійної роботи</p>

Очікувані результати навчання

Після завершення цього курсу студент буде:

знати:

- термінологічний апарат регулювання економіко- соціальних процесів з позицій економічного змісту;
- як співвідносяться зміст теоретико-методологічних аспектів соціального захисту та соціального забезпечення учасників бойових дій з регулятивними вимогами до розробки на цій основі плану і процедур господарської та адміністративної діяльності;

вміти:

– професійно комунікувати й аргументовано дискутувати з питань соціального захисту та соціального забезпечення національної економіки, пояснення змісту відповідної проблематики в колі фахівців та нефаківців;

- самостійно аналізувати фактологічний матеріал, критично осмислювати різні погляди на особливості застосування міжнародного досвіду забезпечення компенсацій та соціальний захист учасників бойових дій;

- узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, механізми, тенденції у соціальному захисті та соціальному забезпеченні учасників бойових дій, та робити прогнози щодо їх розвитку.

У результаті вивчення дисципліни студенти набудуть наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;

ПРН 9 Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців

ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення

ПРН 19 Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців

Крім цього, очікується набуття здобувачами наступних навичок (soft skills):

1. Навички критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати обґрунтовані рішення.
2. Комунікаційні навички: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.

	<p>3. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання.</p> <p>4. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають соціальне забезпечення.</p>		
Ключові слова	соціальний захист учасників бойових дій, соціальне забезпечення, соціальна допомога, особливості воєнного стану, соціальні пільги та допомоги		
Формат курсу	Очний		
Теми	Див. Схему курсу		
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру		
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Теоря та практика соціального забезпечення», «Право соціального забезпечення», «Соціальні допомоги та їх праове регулювання», достатніх для сприйняття категоріального апарату «Соціальний захист учасників бойових дій»		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи (лекції, бесіди з формуванням проблемних завдань, дискусії); наочні методи (мультимедійні презентації); проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи; робота у групах (розробка проектів); виконання індивідуальних завдань		
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійні засоби, онлайн-засоби, платформа Microsoft Teams.		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
	Критерії оцінювання		5 балів
		«4» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	4
		«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3
		«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2

«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	0-1
Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях	64 бали
2. Самостійна робота студентів (СРС)	2 бали
Критерії оцінювання	2
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та шляхом перевірки виконання письмових завдань	
Максимальна кількість балів за СР	16 балів
Проходження пропонованого он-лайн курсу з отриманням сертифікату	10 балів
Написання підсумкового тесту	10 балів
3. Додаткові бали	
Критерії оцінювання	5 бали
Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)	5
Поточний та підсумковий контроль	РАЗОМ – 100 балів

Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за поточне оцінювання на практичних заняттях, оцінок за СРС, додаткових балів, оцінки за підсумковий контроль знань та компетентностей студентів у вигляді семестрового заліку. Максимальна семестрова оцінка становить 100 балів.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж-день, год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Літера тура, ресурс и в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/4	Тема 1. Правовий статус учасників бойових дій (УБД), ветеранів та членів їх сімей	лекція	6, 10, 13, 15	Самостійна робота - 3 год Виписати документи, що складають законодавчу базу дисципліни	Відповідно до розкладу
	Характеристика українського законодавства сфері соціального захисту УБД	практичне заняття	6, 10, 13, 15		Відповідно до розкладу
2/4	Тема 2. Правові засади соціального захисту УБД	лекція	6, 10, 13, 15	Самостійна робота - 3 год Дослідити й описати основні особливості здійснення правового захисту УБД	Відповідно до розкладу
	Взаємозв'язок стану обороноздатності держави та забезпечення соціального захисту УБД	практичне заняття	1, 6, 10, 13, 15		Відповідно до розкладу
3/4	Тема 3. Основні проблеми соціального захисту УБД	лекція	6, 7, 9, 15	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати пропоновану літературу зі списку, а також додаткову(ЗМІ, інтернет-ресурси)	Відповідно до розкладу
	Шляхи вирішення та вдосконалення системи соціального захисту УБД (на основі проблем, що існують)	практичне заняття	6, 7, 9, 15		Відповідно до розкладу
4/4	Тема 4. Механізми реалізації державної політики соціального захисту УБД	лекція	6, 7, 9, 15	Самостійна робота - 3 год Дослідити й описати проєкт «Помічник ветерана»	Відповідно до розкладу
	Пропозиції держави щодо здійснення соціального захисту УБД шляхом застосування нових програм та застосуванням	практичне заняття	6, 7, 9, 15		Відповідно до розкладу

	досвіду недержавного сектору				
5/4	Тема 5. Пільги для УБД та членів їх родин	лекція	2, 3, 4, 5	Самостійна робота - 3 год Зробити перелік базових документів, на основі яких здійснюється надання пільг УБД та членам їх сімей	Відповідно до розкладу
	Пільги УБД та членам їх сімей: порядок визначення, надання та використання згідно з чинним законодавством України	практичне заняття	2, 3, 4, 5		Відповідно до розкладу
6/4	Тема 6. Соціальні гарантії УБД	лекція	4, 8, 10, 13	Самостійна робота - 3 год Зробити аналіз системи державної підтримки УБД та членів їх сімей в Україні	Відповідно до розкладу
	Характеристика соціальних гарантій УБД	практичне заняття	4, 8, 10, 13		Відповідно до розкладу
7/4	Тема 7. Трудові гарантії УБД	лекція	1, 5, 7, 8	Самостійна робота - 3 год Проаналізувати вакансії на ринку праці, що їх можна запропонувати УБД	Відповідно до розкладу
	Сприяння у працевлаштуванні: створення банку вакансій робочих місць на ринку праці, підтримка працедавцями	практичне заняття	1, 5, 7, 8		Відповідно до розкладу
8/4	Тема 8. Реабілітація УБД в Україні	лекція	1, 2, 5, 8, 9	Самостійна робота - 3 год Охарактеризувати медичну реабілітацію учасників бойових дій в Україні та закордоном	Відповідно до розкладу
	Основні напрямки реабілітації учасників бойових дій	практичне заняття	1, 2, 5, 8, 9		Відповідно до розкладу

9/4	Тема 9. Соціально-психологічна реабілітація та допомога УБД	лекція	5, 6, 9, 10, 13	Самостійна робота - 4 год	Відповідно до розкладу
	Індивідуально-психологічні особливості УБД, що їх потрібно враховувати у роботі із цією категорією клієнтів соціальних служб	практичне заняття	5, 6, 9, 10, 13		Відповідно до розкладу
10/4	Тема 10. Програми соціальної підтримки УБД, ветеранів війни	лекція	1, 5, 6, 10, 13	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати і описати існуючі програми соціальної адаптації УБД	Відповідно до розкладу
	Програми підтримки УБД за напрямками, часом реалізації, категоріями тощо	практичне заняття	1, 5, 6, 10, 13		Відповідно до розкладу
11/4	Тема 11. Діяльність Центрів допомоги військовослужбовцям, УБД, ветеранам	лекція	5, 7, 12, 14	Самостійна робота - 3 год Підготувати статистичну інформацію щодо звернень до Центру допомоги УБД у Львові	Відповідно до розкладу
	Презентація діяльності Центру допомоги військовослужбовцям, УБД, ветеранам, що функціонує у вашому регіоні	практичне заняття	5, 7, 12, 14		Відповідно до розкладу
12/4	Тема 12. Адаптація до цивільного життя УБД	лекція	5, 7, 12, 14	Самостійна робота - 4 год Пройти он-лайн курс на освітній платформі Prometheus «Адаптація до цивільного життя. Курс для ветеранів та ветеранок»	Відповідно до розкладу
	Провести обговорення основних напрямків адаптації УБД до цивільного життя, визначити проблеми та перешкоди, що виникають на цьому шляху та	практичне заняття	5, 7, 12, 14		Відповідно до розкладу

	запропонувати їх вирішення				
13/4	Тема 13. Освіта для УБД	лекція	1, 2, 3, 5, 6	Самостійна робота - 3 год Проаналізувати і описати можливості та заходи щодо отримання освіти УБД	Відповідно до розкладу
	Сприяння у здобутті освіти УБД: проведення профорієнтаційних консультацій; первинна або додаткова професійна освіта, підвищення кваліфікації, перепідготовка	практичне заняття	1, 2, 3, 5, 6		Відповідно до розкладу
14/4	Тема 14. Міжнародний досвід надання допомоги УБД в Україні	лекція	1, 2, 3, 5, 6, 12, 14	Самостійна робота - 4 год Вивчити і законспектувати: Міжнародні та вітчизняні документи, що визначають правовий статус та можливості щодо надання та отримання допомоги УБД закордоном	Відповідно до розкладу
	Діяльність міжнародних організацій ц різних напрямках надання допомоги УБД в Україні	практичне заняття	1, 2, 3, 5, 6, 12, 14		Відповідно до розкладу
15/4	Тема 15. Особливості консультування УБД	лекція	1, 2, 3, 5, 6, 12, 14	Самостійна робота - 4 год Написати есе за темою заняття	Відповідно до розкладу
	Основні напрямки консультування УБД. Розвиток професійного самосвідомості - умова підвищення якості підготовки фахівців сфери соціального забезпечення для роботи з УБД	практичне заняття	1, 2, 3, 5, 6, 12, 14		Відповідно до розкладу
16/4	Тема 16. Професійна культура соціального працівника	лекція	11, 12, 13, 15	Самостійна робота - 6 год Опрацювати питання: Індивідуальний стиль професійної діяльності як	Відповідно до розкладу

				зовнішня сторона культури фахівця. Розвиток професійної культури соціального працівника в процесі практичної роботи і самоосвіти.	
	Підсумкове заняття. Залік	практичне заняття			Відповідно до розкладу
	Разом	лекції – 32 год практичні заняття – 32 год		самостійна робота – 56 год	

Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом

Зоряна Комаринська